

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
YAYINLARI
Mevzuat Dizisi: 4

MESLEK YAŞAMIMIZDA HAK, GÖREV VE SORUMLULUKLARIMIZ

TEMMUZ 2000

MESLEK YAŞAMIMIZDA HAK, GÖREV VE SORUMLULUKLARIMIZ

I. MESLEK YAŞAMIMIZDA HAK, GÖREV VE SORUMLULUKLARIMIZ

Muayenehane açacak genç meslektaşlarımıza katkısı olabilir düşüncesi ile meslek yaşamlarına başlarken izlemeleri gereken yol, görev ve sorumlulukları konusunda bilgiler sunuyoruz.

Öncelikle mesleğini serbest olarak icra etmek isteyen meslektaşın bağlı bulunduğu bölge yada o yerleşim biriminde faaliyet gösteren Oda ile ilişkiye geçmelerini tavsiye ederiz.

İÇİNDEKİLER

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ (TDB) 7
DİŞHEKİMLERİ ODALARI....7
A. DİŞHEKİMLERİ ODASINA KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER 7
B. MALİYEYE KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER 8
İLK DEFA İŞYERİ AÇACAK DİŞ HEKİMİ İÇİN MALİ YÖNDEN
YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER:....8
C. MUAYENEHANE AÇILMASI İÇİN GEREKLİ İŞLEMLER....9
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE (SAĞLIK GRUP BAŞKANLIKLARINA)
KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER....9
D. BAĞ-KUR'A KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER....10
E. KONUTLARDA MUAYENEHANE AÇABİLME KOŞULLARI....11
II. UYULMASI GEREKEN DİĞER KURALLAR 11
III. DİŞHEKİMLERİNİN HAK, GÖREV VE SORUMLULUKLARI
İLE UYMALARI GEREKEN BAZI DÜZENLEMELER 15
1. DİŞHEKİMİNİN ÇALIŞMA SINIRLARI 15
2. DİŞHEKİMİ HASTA İLİŞKİLERİ 15
3. DİŞHEKİMLERİNİN BİRBİRLERİ İLE İLİŞKİLERİ 17
4. DİŞHEKİMLERİ ODALARINA VE TÜRK DİŞHEKİMLERİ
BİRLİĞİ ORGANLARINA SEÇİLME YETERLİLİĞİ 18
5. SEÇİMLE İLGİLİ TOPLANTILARA KATILMA VE OY KULLANMA
ZORUNLULUĞU 19
6. İKİNCİ GÖREV YASAĞI VE BİLDİRİM ZORUNLULUĞU 19
7. ARACI KULLANMAK, ARACILIK YAPMAK VE YETKİSİZ
MESLEK İCRASI 20
8. UNVAN KULLANIMI....20
9. REKLAM VE TANITIM....21
10. TOPLUM AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI BİLGİLENDİRME
ÇALIŞMALARI....21
11. SAHTE DİŞHEKİMLERİ....22
12. MESLEKTEN MEN CEZASINA RAĞMEN VEYA YETKİSİZ
MESLEK İCRASININ CEZASI....23
13. ASGARİ ÜCRET 23
14. PARAMEDİKAL MESLEK MENSUPLARI İLE İLİŞKİLER....24

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ (TDB)

Birliğimiz 7.6.1985 tarihinde kabul edilen 3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasası ile kurulmuştur.

Odalar da 3224 sayılı yasaya göre her 100 dişhekiminin olduğu illerde TDB Genel Kurulunda alınan kararlarla kurulur. Şu anda TDB'ye bağlı olarak faaliyet gösteren 30 Odamız mevcuttur.

TDB'nin merkezi Ankara'dadır. Olağan Genel Kurulu her iki yılda bir yapılır ve bu genel kurulda Birlik Merkez Yönetim Kurulu, Birlik Yüksek Disiplin Kurulu ve Birlik Denetleme Kurulu Odalardan gelen delegelerin oyları ile seçilir.

DİŞHEKİMLERİ ODALARI

Odalar birlikten ayrı tüzel kişiliğe sahip meslek örgütü olarak kurulur. 3224 sayılı Yasa ve buna bağlı olarak çıkarılan yönetmelikler çerçevesinde meslek mensuplarının mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak amacıyla faaliyet gösterirler.

A. DİŞHEKİMLERİ ODASINA KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

Bir oda sınırları içinde sanatını serbest olarak icra etmeye başlayan dişhekimleri bir ay içinde o il veya bölge Odasına üye olmak ve üyelik görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Mesleklerini serbest olarak icra etmeksizin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışan dişhekimleri ile herhangi bir sebeple mesleğini icra edenler; mesleki hak, yetki, disiplin ve sorumluluk bakımından bu kanun hükümlerine tabidirler. Üçüncü fıkra hükümleri dışında kalan dişhekimleri Odalara kaydolmadıkları takdirde meslek ve sanatlarını serbest icra edemezler. (3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu Madde:17)

a- Bir adet diploma fotokopisi, yoksa çıkış belgesi fo-

tokopisi (Noterden onaylı/aslı Oda yetkilileri tarafından görülecektir),

b- Bir adet nüfus cüzdanı sureti

c- Bir adet ikametgah ilmuhaberi

d- Üç adet yeni çekilmiş renkli fotoğraf

e- Oda üye form kağıdı (Odalardan alınabilir)

Ayrıca Türk Dişhekimleri Birliği kimlik kartı almak isteyen meslektaşlarımızın iki adet renkli vesikalık fotoğrafı ile kimlik istek formunu doldurmaları gerekmektedir.

B. MALİYEYE KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

İLK DEFA İŞYERİ AÇACAK DİŞ HEKİMİ İÇİN MALİ YÖNDEN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER:

1. Faaliyete başlamadan önce vergi dairesine müracaat ederek, faaliyetin başlayacağı tarihi önceden bildirecektir. Bu müracaat sırasında işyerinin kira kontratını (işyeri kendisine ait ise tapu fotokopisi) nüfus cüzdanı ve ikametgah ilmuhaberi ile birlikte imza beyannamesini vergi dairesine vermek zorundadır.

2. Faaliyete başlamadan önce serbest meslek kazanç defterini notere tasdik ettirmek zorundadır. (Kurumlar vergisi mükellefi olacaklar birinci sınıf defter tasdiki yaptıracaktır.)

3. Faaliyete başladıktan sonra vergi dairesinin tutacağı yoklama ile birlikte vergi dairesine giderek vergi levhasını tasdik ettirecektir.

4. Faaliyete başladığı aydan itibaren takip eden her ayın 20'si akşamına kadar vergi dairesine verecektir.

5. Faaliyete başladığı aydan itibaren takip eden her ayın 25'i akşamına kadar KDV beyannamesi verecektir.

6. Eğer işçi çalıştırıyorsa takip eden her ayın sonunda Sosyal Sigortalar Kurumu'na aylık bildirge verecek ve bildirgedeki miktarı ödeyecektir. Yine dörder aylık dönemlerde (MAYIS, EYLÜL, OCAK) Sosyal Sigortalar Kurumu'na dört aylık dönem bordrolarını tasdik ettirecek ve tasdik ettirdikten sonra işyerine asacaktır.

7. Serbest meslekten dolayı elde etmiş olduğu kazanca

ait üçer aylık dönemlerde yılda dört defa geçici vergi beyanında bulunacak ve bunu ödeyecektir. (MAYIS, AĞUSTOS, KASIM ve ŞUBAT aylarının 15'i akşamına kadar.)

8. Yıl içerisinde elde etmiş olduğu kazancı, takip edilen yılın mart ayı sonuna kadar gelir vergisi beyannamesi vererek vergi dairesine bildirecek ve tahakkuk eden gelir vergisini MART, HAZİRAN ve EYLÜL aylarında üç taksitte ödeyecektir.

9. Şayet hekimler ferdi olarak değil de şirket olarak faaliyet gösteriyorsa kurumlar vergisi mükellefi olacaklar ve yıllık kazançlarını takip eden yılın nisan ayı sonuna kadar Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile birlikte vergi dairesine bildirecekler ve NİSAN, TEMMUZ ve EKİM aylarında tahakkuk eden vergiyi ödeyeceklerdir.

C. MUAYENEHANE AÇILMASI İÇİN GEREKLİ İŞLEMLER

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE (SAĞLIK GRUP BAŞKANLIKLARINA) KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

Muayenehane açmak için İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçe ile başvurulur.

Dilekçeye;

a- Sağlık kuruluşunun faaliyet göstereceği adres,

b- Sağlık kuruluşunun yerleşim planını gösterir 1/100 ölçekli krokisi,

c-Sağlık kuruluşunun fiziki, teknik ve tıbbi kurallara uygunluğunu belirten ve bağlı bulunduğu oda tarafından düzenlenmiş tescil belgesi,

d- İlgili mevzuatına göre yangına karşı gereken tedbirlerin alındığına dair yetkili mercilerden alınan belge,

e- Sağlık kuruluşu bir ticaret şirketi tarafından açılacak ise; ticaret sicili gazetesinin ve ortakların tamamının tabib veya dişhekimi olduklarını gösteren belgenin, diplomalarının, varsa uzmanlık belgelerinin odalarca tasdikli suretleri,

f- Sağlık kuruluşu, adi şirket tarafından açılacak ise; tabiblerin veya dişhekimlerinin diplomalarının, varsa uzmanlık belgelerinin odalarca tasdikli ve vergidairesine başvurulduğuna dair belgenin veya vergi levhasının noter tasdikli suretleri,

g- Sağlık kuruluşunda bulundurulması zorunlu araç, gereç ve ilaçların nitelik ve miktarlarını gösteren liste,

h- Sağlık kuruluşunda bulunan ünit ve diger malzemelere ait faturaların veya satış belgelerinin birer örnegi,

i- Mesul müdürün sağlık kuruluşunda çalıştığına dair noterce düzenlenmiş mesul müdürlük sözleşmesi, nüfus cüzdanı örneği ve iki adet vesikalık fotoğraf,

j- Sağlık kuruluşunda çalışan dişhekiminin odaya kayıtlı olduğuna dair oda kayıt belgesi,

k- Sağlık kuruluşunda çalışan dişhekimlerinin diplomarının veya geçici mezuniyet belgelerinin bağlı bulundukları oda tarafından onaylı birer suretleri, ikişer adet vesikalık fotoğrafları,

l- Tabelalarının standartlara uygun olduğunu gösterir oda tarafından düzenlenmiş belge,

m- Sağlık kuruluşunda çalışan diş hekimlerine ait varsa SDE sertifikasının bir fotokopisi,

Yukarıda (d) ve (i) bendlerinde belirtilen belgeler, muayenehane için yapılacak başvurularda istenmez. Askeri dişhekimleri için ise (j) bendi uygulanmaz.

(Ağız ve Diş Sağlığı Sunan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmenlik Madde : 7)

D. BAĞ-KUR'A KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

Bağ-Kur üye form kağıdı (Bağ-Kur İl Müdürlüklerinden temin edilebilir) doldurulduktan ve bağlı Odaya ile Vergi Dairesine onaylatıldıktan sonra Bağ-Kur'a verilmesi gerekmektedir. Bu form ile birlikte birer adet nüfus cüzdanı sureti ve ikametgah belgesi istenmektedir.

E. KONUTLARDA MUAYENEHANE AÇABİLME KOŞULLARI

637 sayılı Kat Mülkiyeti Yasasına göre mesken nitelikli bağımsız bölümlerde Yönetim Planında aksi bir hüküm yoksa muayenehane açılabilmesi için kat maliklerinin muvafakatine gerek bulunmamaktadır. Ancak bu nitelikli yerlerde poliklinik açılması için kat maliklerinin oy birliği ile muvafakat vermeleri gereklidir.

II. UYULMASI GEREKEN DİĞER KURALLAR

a) MUAYENEHANE AÇMA VE KAPAMADA BİLDİRİM ZORUNLULUĞU

Muayenehane, Merkez Poliklinik ve Müşterek Muayenehane, uygunluk belgelerini almadan faaliyete geçemez. **(Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Kanunu Madde:31)**

Bir mahalde sanatını icra etmek isteyen bir diş tabibi veya dişçi icrayı sanata başladığından itibaren azami bir hafta zarfında isim ve hüviyetini,diploma ve ruhsatname tarih ve numarasını ve muayenehane ittihaz ettiği yeri havi bir ihbarnameyi o mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeğe mecburdur. Muayenehanenin nakli halinde en az yirmi dört saat evvel nakilkeyfiyetini ihbar edecektir. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:36)**

Muayenehane veya laboratuvar açan tabip ve diş tabibi, hasta kabulüne veya laboratuvarda faaliyete başladığı tarihten ve muayenehane veya laboratuvarlarını kapatması veya nakletmesi halinde de, kapatma veya naklin vuku bulduğu tarihten itibaren ençok bir hafta içinde keyfiyeti yazılı olarak mensup olduğu tabip odasına bildirir. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:42)**

b) İKİ AYRI YERDE MUAYENEHANE AÇMA YASAĞI

Bir diş tabibi veya dişçinin müteaddit yerlerde muayenehane açarak icrayı sanat etmesi memnudur. **(1219 Sayı-**

lı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:43)

c) PROTOKOL DEFTERİ

İcrayi sanat eden tabip , diştabipleri, dişçiler ve ebeler numunesi veçhile Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekaleti tarafından tertip ve mahalli sıhhiye memurlarınca musaddak , hastaların isim ve hüviyetlerini kayda mahsus bir protokol defteri tutmaya mecburdurlar. Bu defterler kuyudu ücretten mütevellit davalarda sahibi lehine delil ittihaz olunabilir. Şu kadar ki müstenidi iddia olan kaydın hilafı vesaik veya delaili muteberei saire ile ispat edilebilir. . **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:72)**

Protokol defterlerinde tahrifat yapan ve mugayiri hakikat malümat derceylediği sabit olan tabipler, diş tabipleri, dişçiler ve ebeler Ceza Kanununun (345) inci maddesi mucibince tecziye edilirler. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:73)**

d) DİŞHEKİMİ VE DİŞHEKİMLİĞİ LABORATUVARI HİZMETLERİ

Dişhekimleri, kendi klinik hastalarının protezlerini yapabilmek için diş protez laboratuvarı açabilirler. Ancak bu laboratuvarlarda başka hekimlerin her türlü protez yapımı isteklerini karşılama durumunda laboratuvar sorumlusu olarak en az bir diş protez teknisyeni istihdam etmek zorundadırlar. Diş Protez teknisyeni çalıştırmaksızın kendi klinikleri dışından protez başvurularını bizzat çalışarak karşılamak istedikleri takdirde özel işyerinde mesleklerinin klinik hizmetlerini yürütemezler. Bu yasağa aykırı şekilde mesleklerinin klinik hizmetlerini yürütenler hakkında 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanununun disiplin cezaları ile ilgili 44 üncü maddesinin (c) bendindeki para cezası , tekrarı halinde (d) bendindeki oda bölgesinde bir aydan altı aya kadar serbest meslek uygulamasından alıkonma cezası uygulanır. **(1219 Sayılı Tababet ve Şu-**

abatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Ek Mad de:9)

Diş protez teknisyenleri veya dişhekimleri, diş protez laboratuvarı açmak istedikleri takdirde , mahallin en büyük mülki amirine başvurmak ve bu makamın belirteceği şartlara uymak zorundadırlar. Diş protez laboratuvarlarının sahip olmaları gereken şartlar ile bulundurmaları gereken asgari araç ve gereçlerin sayıları ve nitelikleri, Sağlık Bakanlığınca yayımlanacak bir yönetmelikle belirtilir. Laboratuvarların yönetmelik ve kanuna uygun çalışıp çalışmadıkları, il sağlık müdürlüklerince denetlenir. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Ek Madde:10)**

e) TABELA STANDARDI

Tabip ve diş tabibi, gazete ve sair neşir vasıtaları ile yapacağı ilanlarda ve reçete kağıtlarında, ancak ad ve soyadı ile adresini, Tababet İhtisas Nizamnamesine göre kabul edilmiş olan ihtisas şubesini, akademik unvanını ve muayene gün ve saatlerini yazabilir.

Muayenehane kapılarına veya binaların dışına asılacak tabelaların ebadı ve adedi, mahalli tabip odaları tarafından tespit edilebilir. Tabipler ve diş tabipleri, tabip odalarının bu hususdaki kararlarına riayet etmekle mükelleftirler. Tabelalarda en çok iki renk kullanılabilir. Işık verici vasıtalarla tabelaları süslemek yasaktır. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:9)**

f) TABELA STANDARDI

ORTAK HÜKÜMLER

1. Tabela beyaz zemin üzerine siyah renkle yazılır.

2. Işıklı tabela kullanılamaz veya tabela her ne suretle olursa olsun ışıkla aydınlatılamaz.

3. Binanın ön ve yan duvarına olmak üzere iki tabela asılabilir.

4. Tabeladaki harf ve rakamlar 25 cm'den büyük olamaz.

5. Ana caddeden uzakta bulunan muaynehane, poliklinik ve merkezlerde binanın en çok yüz metre uzağına 40x50 cm. ebadında binanın yerini gösteren iki tabela asılabilir.

6. Ticari ortaklık olarak kurulan muayenehane, poliklinik ve merkezlerde **ticari şirketin adı** 15x30 cm. ebadında 1 (bir) adet tabelaya yazılabilir. Bu tabela yalnız bina kapısına ya da muayenehane kapısına asılabilir. Tabelada logo veya değişik hiç bir ibare kullanılamaz.

7. Akademik ünvana sahip olanlar (Prof., Doç., Yrd.Doç.) tabelalarda ünvanlarını kullanabilirler.

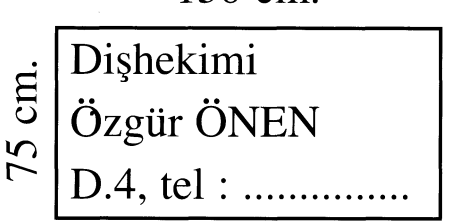
8. Tabelada Tababet Uzmanlık Tüzüğü'ne göre uzmanlık olarak kabul edilen ortodonti ve Protez uzmanlığı yazılabilir.

9. Tabelada hekimin adı, soyadı, daire ve telefon numarası belirtilebilir.

Yukarıdaki ortak hükümlere ek olarak;

MUAYENEHANELERDE

1. Tabela büyüklüğü en fazla 75x150 cm. boyutlarında olabilir.

POLİKLİNİK VE MERKEZLERDE

1. Merkezlerin ve polikliniklerin tabelalarında "özel" ibaresini takiben sağlık kuruluşunun ruhsatında yazılı adı, arkasından da "ağız ve diş sağlığı polikliniği" veya "ağız ve diş sağlığı merkezi" ibaresi gelecektir. Yazının altında çalışan dişhekimlerinin ad ve soyadları bulunacaktır.

2. Tabela büyüklüğü en fazla 100x250 cm. ebadında olacaktır.

250 cm.

100 cm.

ÖZEL.....
AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞI POLİKLİNİĞİ
veya
AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞI MERKEZİ

Dişhekimi ..... Dişhekimi .....

Daire: 5 Tel: .....

III - DİŞHEKİMLERİNİN HAK, GÖREV VE SORUMLULUKLARI İLE UYMALARI GEREKEN BAZI DÜZENLEMELER

Dişhekimlerinin görev, sorumluluk ve hakları çeşitli düzenlemelerde belirtilmiştir. Bu düzenlemelerin bazıları şunlardır:

1. DİŞHEKİMİNİN ÇALIŞMA SINIRLARI

Dişçilik sanatı; dişlerin ve dişetleri ile esasının tedavisi ve dişlerin ikmal ve ıslahına ait ameliyelerin icrasına münhasırdır. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:29)**

2. DİŞHEKİMİ HASTA İLİŞKİLERİ

a) AYRIM YAPMA YASAĞI

Tabip ve diş tabibinin başta gelen vazifesi, insan sağ-

lığına, hayatına ve şahsiyetine ihtimam ve hürmet göstermektir.

Tabip ve diş tabibi; hastanın cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlaki düşünceleri, karakter ve şahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaati ne olursa olsun, muayene ve tedavi hususunda azami dikkat ve ihtimamı göstermekle mükelleftir. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:2)**

b) MUVAFAKATNAME

(AYDINLATILMIŞ ONAM)

Tabipler, diştabipleri ve dişçiler yapacakları her nevi ameliye için hastanın , hasta küçük veya tahtı hacirde ise veli veya vasisinin evvel emirde muvafakatını alırlar. Büyük ameliyei cerrahiyeler için bu muvafakatin tahriri olması lazımdır. (veli veya vasisi olmadığı veya bulunmadığı veya üzerinde ameliye yapılacak şahıs ifadeye muktedir olmadığı takdirte muvafakat şart değildir.) Hilafında hareket edenlerden alakadarın şikayetine bağlı olmak şartı ile 10 liradan 200 liraya kadar hafif cezayi nakdi alınır. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:70)**

c) SIR SAKLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Tabip ve diş tabibi, meslek ve sanatının icrası vesilesiyle muttali olduğu sırları, kanuni mecburiyet olmadıkça, ifşa edemez.

Tıbbi toplantılarda takdim edilen veya yayınlarda bahis konusu olan vakalarda, hastanın hüviyeti açıklanamaz. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:4)**

d) HASTA SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜ

Sağlık Müesseselerinde tatbik olunan usul ve kaideler mahfuz olmamak üzere, hasta; tabibini ve diş tabibini serbestçe seçer. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:5)**

e) TEDAVİYE KARAR VERME

Tabip ve diş tabibi, sanat ve mesleğini icra ederken, hiçbir tesir ve nüfuza kapılmaksızın, vicdani ve mesleki kanaatine göre hareket eder. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:6)**

Tabip ve diş tabibi sanat ve mesleğinin icrası dışında dahi olsa, meslek ahlak ve adabı ile telif edilemeyen hareketlerden kaçınır. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:7)**

f) HASTAYI REDDETME HAKKI

Tabip ve diş tabibi, acil yardım, resmi veya insani vazifenin ifası halleri hariç olmak üzere, mesleki veya şahsi sebeplerle hastaya bakmayı reddedebilir. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:18)**

Tabip ve diş tabiblerinin:

A) Hastalara, herhangi bir suretle olursa olsun, haksız bir menfaat temini istihdaf eden fiil ve hareketlerde bulunanları;

B) Birbirlerine, muayene ve tedavi için hasta göndermeleri mukabilinde ücret alıp vermeleri;

C) Kendilerine hasta temini maksadiyle, eczacı, yardımcı tıbbi personel ve diğer herhangi bir şahsa tavassut ücreti ödemeleri;

D) Şahsi bir menfaat düşüncesi veya gayrimeşru bir gaye ile ilaç, tıbbi alet veya vasıtalar tavsiye etmeleri yahut sağlık müesseselerine hasta sevketmeleri veya yatırmaları;

E) Muayene ve tedavi ücretinin tesbiti ve bunun ödenmesi hususunda, üçüncü şahısların tavassutunu kabul etmeleri;

caiz değildir. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:12)**

g) DİŞHEKİMİ HASTA ANLAŞMAZLIĞI

Meslek mensuplarının birbirleriyle, hastalara veya hasta sahipleri arasında çıkacak ihtilafları uzlaştırmaya veya hakem usulüne başvurarak çözüme kavuşturmaya çalışmak. **(3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunun 11.Maddesinin g fıkrası)**

3. DİŞHEKİMLERİNİN BİRBİRLERİ İLE İLİŞKİLERİ

a) MESLEKTAŞLAR ARASI İLİŞKİLER

Tabip ve diş tabipleri, kendi aralarında iyi meslektaş-

lık münasebetlerini idame ettirmeli ve manevi bakımdan birbirine yardım etmelidirler. Meslekle ilgili anlaşmazlıklarını, evvela kendi aralarında halletmeğe çalışmalı ve bunda muvaffak olamadıkları takdirde mensup oldukları tabip odalarına haber vermelidirler. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:37)**

b) MESLEKTAŞI KORUMA

Tabip ve diş tabibi meslektaşlarını zemmedemiyeceği gibi onları küçük düşürecek diğer tavır ve hareketlerde de bulunamaz. Tabip ve diş tabibi, herhangi bir şahsın haysiyet kırıcı hücumlarına karşı meslektaşlarını korur. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:38)**

c) REKABET YASAĞI

Tabip ve diş tabibi meslektaşlarının hastalarını elde etmeğe matuf hareket ve teşebbüslerde bulunamaz. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:39)**

d) MESLEKTAŞLAR VE YAKINLARINDAN ÜCRET ALMAMA İLKESİ

Tabip ve diş tabibinin kendi meslektaşları ile bunların bakmakla mükellef oldukları usul ve fürüununun ve karı ve kocalarının muayene ve tedavileri için ücret almaması uygundur. Bu hallerde zaruri masrafları isteyebilir. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:32)**

4. DİŞHEKİMLERİ ODALARINA VE TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ ORGANLARINA SEÇİLME YETERLİLİĞİ

Bu kanunda aksine hüküm yoksa, Oda ve Birlik organlarına aşağıda yazılı olan meslek mensupları seçilemezler.

a- Türkiye'de dişhekimliği yapmaya hak kazanıp da en az beş yıl mesleğini bilfiil icra etmemiş olanlar,

b- Oda ve Birlik Disiplin Kurullarınca geçici olarak meslek uygulamasından alıkonma cezası almış olanlar,

c- Kamu hizmetinden yasaklılar,

d- Taksirli suçlar hariç, toplam altı aydan fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giy-

miş olanlar,

e- Affa uğramış olsa bile; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, dolandırıcılık, hırsızlık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan biriyle veya Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabının Birinci Babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etmek suçlarından veya Türk Ceza Kanunu'nun 312'nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı sınıf, ırk, din, meslek veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkum olanlar veya Türk Ceza Kanunu'nun 536'ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı Kanunun 537'nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemek suçlarından mahkum olanlar. Seçildikten sonra bu maddede yazılı suçların herhangi birinden mahkum olanların kurul üyelikleri kendiliğinden sona erer. **(3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu Madde:33)**

5. SEÇİMLE İLGİLİ TOPLANTILARA KATILMA VE OY KULLANMA ZORUNLULUĞU

Oda veya Birlik Genel Kurullarının seçimle ilgili toplantılarına üye veya Birlik Genel Kurulu delegelerinin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli mazereti olmaksızın bu toplantılara katılmayan, katılsa bile oy kullanmayanlar Oda başkanları tarafından o yıl uygulanan en yüksek muayene ücreti kadar para cezası ile cezalandırılırlar. Birlik Genel Kurulu delegeleri de iki dönem geçmedikçe Birlik Genel Kurul delegelerine seçilemezler. **(3224 Türk Dişhekimleri Birliği Kanunun 39.Maddesi)**

6. İKİNCİ GÖREV YASAĞI VE BİLDİRİM ZORUNLULUĞU

Özel kurum ve işyerinde görevli dişhekimlerinin bu görevlerini başka bir yerde yapmaları, kayıtlı bulundukları Oda Yönetim Kurulunca kabul edilmedikçe her ne suretle olursa olsun, diğer bir kurum ve işyerinin dişhekimliği

görevini alamazlar. Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerine ait kadrolarda çalışan dişhekimlerine kurumlarınca verilecek ikinci görevler bu hükmün dışındadır. Oda Yönetim Kurulları, ikinci görev konusunda başvuruları, iş hacmi, ikinci görevlerin dişhekimleri arasında adil şekilde dağıtılması, hizmetin iyi yapılması ve benzer hususları da göz önünde bulundurarak inceler ve gerekçeli olarak karara bağlar. Gerek dişhekimleri ve gerekse bunları istihdam eden özel kurum ve iş yerleri tayin, nakil, işten ayrılma ve benzeri değişiklikleri en geç bir ay içinde bulundukları yerin Odalarına bildirmeye mecburdurlar. **(3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu Madde:42)**

7. ARACI KULLANMAK, ARACILIK YAPMAK VE YETKİSİZ MESLEK İCRASI

Hastalar ile dişhekimleri arasında herhangi bir menfaat karşılığında aracılık yapanlar veya bu kişileri aracı olarak kullanan dişhekimleri 3 aydan 1 yıla kadar hapis ve ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Meslek diplomasını herhangi bir menfaat karşılığı dişhekimliği mesleğini uygulama yetkisine sahip olmayan kişi ve kişilere kullandıranlar veya kendisine ait olamayan diplomayı kullanarak menfaat sağlayanlar veya yargı mercilerince yada Oda veya Birlik Disiplin Kurulları tarafından haklarında, serbest meslek uygulamasından geçici veya sürekli alıkonma cezası verilenlerden serbest meslek uygulamasına devam edenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde 1.fıkra hükümleri uyarınca cezalandırılırlar. **(3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu Madde:45)**

8. UNVAN KULLANIMI

Usul ve nizamına tevfikan iktisap edilmedikçe hiçbir diş tabibi veya dişçi talim ve tedrise delalet eden veya herhangi surette olursa olsun hakikate tevafuk etmeyen bir sıfat ve unvanı ilan edemez. **(1219 Sayılı Tababet ve Şu abatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:39)**

9. REKLAM VE TANITIM

a- İcrayı sanat eden diş tabipleri ve dişçiler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini bildiren ilanlar tertibine mezun olup diğer suretlerle reklam vesaire yapmaları memnudur. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:40)**

b- Tabiplik ve diş tabipliği mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veche verilemez. Tabip ve diş tabibi, yapacağı yayınlardan tababet mesleğinin şerefini üstün tutmaya mecbur olup, her ne suretle olursa olsun, yazılarında kendi reklamını yapamaz. Tabip ve diş tabibi, gazetelerde ve diğer neşir vasıtalarında, reklam mahiyetinde teşekkür ilanları yazdıramaz. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:8)**

c- Tabip ve diş tabibi, gazete ve sair neşir vasıtaları ile yapacağı ilanlardan ve reçete kağıtlarında, ancak ad ve soyadı ile adresini, Tababet İhtisas Nizamnamesine göre kabul edilmiş olan ihtisas şubeleri, akademik ünvanını ve muayene gün ve saatlerini yazabilir. Muayenehane kapılarına veya binaların dışına asılacak tabelaların ebadı ve adedi, mahalli tabip odaları tarafından tespit edilebilir. Tabipler ve diş tabipleri, tabip Tabelalarda en çok iki renk kullanılabilir. Işık verici vasıtalarla tabelaları süslemek yasaktır. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:9)**

10. TOPLUM AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARI

Sağlık kuruluşları ve çalışanları her ne surette olursa olsun; kuruluşları, kuruluşlarının sundukları hizmet, uyguladıkları tanı ve tedavi yöntemleri ya da kullandıkları her türlü cihaz ve benzeri araçlar ile ilgili kitle iletişim araçları, elektronik ortam, görsel-işitsel araçlar, yazılı materyaller veya benzeri nitelikteki araçlar ile doğrudan ve dolaylı olarak tüketici konumundaki kitleye yönelik reklam ve tanıtım yapamazlar. Başkaca kişi kurum ve kuruluşların benzer nitelikteki çalışmalarına aracı olamazlar. Sağlık kuruluşları çalışmalarına ticari bir görünüm ver-

meyecekleri gibi; insanları yanıltıcı, paniğe sevk edici, yanlış yönlendirici, benzer nitelikteki kuruluşlar ve çalışanları arasında rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamazlar. **(Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Madde:32)**

Ancak sadece özel sağlık kuruluşlarına başvuran hastaların kullanımına yönelik olarak, temel olarak sağlığı geliştirici ve koruyucu nitelikte söz konusu sağlık kuruluşunun faaliyet gösterdiği alan ile ilgili sağlık sorunları, bu sorunlardan korunma veya sağlık sorunlarının kişide meydana getirdiği olumsuzlukların şahsi tedbirler aracılığı ile giderilmesi veya azaltılması hakkında bilgiler içeren yazılı veya görsel- işitsel eğitim materyalleri hazırlayabilirler. Söz konusu materyal üretilmeden önce meslek odasından materyalin içerdiği bilgilerin Yönetmelik ile getirilen kurallara uygunluğu açsından yazılı onay alınması ve üretilen materyalde bu onayın tarih ve sayısına yer vermek zorunludur. Bu tür eğitim materyaline söz konusu sağlık kuruluşu ile ilgili olarak yalnızca kuruluşun ismine, adresine ve telefon numarasına yer verilebilir. Bu bilginin dışında materyalde materyali hazırlayan kişinin adı, unvanı da dahil olmak üzere söz konusu materyali hazırlayan kuruluş bir başka sağlık kuruluşunun sundukları hizmet, uyguladıkları tanı veya tedavi yöntemleri yada kullandıkları her türlü cihaz veya benzeri malzemeler ile ilgili reklam, tanıtım niteliğinde bilgi yer alamaz.

11. SAHTE DİŞHEKİMLERİ

Kişisel çıkar amacı olmasa bile diplomasız olarak dişhekimliği mesleğine ilişkin herhangi bir muayenehane veya müdahale yapan, dişhekimliği klinik hizmetleri ile ilgili işyeri açan dişhekimliği veya diş protez teknisyenliği ile ilgili ağız veya çene yüz protezleri ile ortodontik tedavi aygıtları imal eden veya imal ederek satan kimselerin, meslek icrası durdurulur. İş yerlerinde bulundurdukları dişhekimliği ile ilgili araç ve gereçleri müsadere olunur ve

1 yıldın 3 yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu suretle meslek icrası sonucunda Türk Ceza Kanunu itibariyle daha ağır cezayı müstelzim bir fiil işlenmiş olduğu takdirde, o fiile mahsus ceza verilir. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:41)**

Diştabipleri ve dişçilerin muayenehanelerinde çalışan ve dişçilik etmek salahiyeti olmıyan eşhasın hastalara tedavi tatbik etmesi ve sair suretlerle müdahale yapması memnudur. Muayenehanelerinde bu gibi salahiyetsiz kimselerin dişçilik sanatını icra etmesine müsaade eyliyen diştabipleri ve dişçiler hakkında "44"üncü madde ahkamı tatbik edilir. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:46)**

12. MESLEKTEN MEN CEZASINA RAĞMEN VEYA YETKİSİZ MESLEK İCRASININ CEZASI

Bu kanun ahkamına tevfikan icrayı sanata salahiyeti olmıyan veya her ne surette olursa olsun icrayı sanattan memnu bulunan bir tabip veya diş tabibi veya dişçi , dişçilik sanatını icra ederse 10 liradan 100 liraya kadar hafif cezayı nakdi ile mahkum edilir. **(1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun Madde:42)**

13. ASGARİ ÜCRET

Oda Yönetim Kurulları her yıl aralık ayı içinde, diş hekimlerinin uygulayacakları muayene ve tedavi ücretlerinin asgari haddini gösteren birer tarife hazırlayarak Birlik Merkez Yönetim Kuruluna gönderirler. Birlik Merkez Yönetim Kurulu, Oda Yönetim Kurullarının tekliflerini de göz ününde bulundurarak muhtelif odaları içine alacak grupları tespit ve gruplarda uygulanacak tarifeleri hazırlayarak Bakanlığa gönderir. Bakanlık bu tarifeyi aynen ya da gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar. Tarifeler Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Yeni bir tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife

hükümleri devam eder. **(3224 Sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu Madde:40)**

Asgari ücret tarifesi tatbik olunan yerlerde tabip veya diş tabibi rekabet veya propaganda maksadı ile, tarifede yazılı asgari miktardan aşağı ücret kabul edemez. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:31)**

Başvuran hastalardan alınacak olan ücret Birlik tarafından belirlenen asgari muayene ve tedavi ücretlerinin altında olamaz. **(Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Kanunu Madde:31)**

14. PARAMEDİKAL MESLEK MENSUPLARI İLE İLİŞKİLER

Tabip ve diş tabibi, paramedikal meslek mensupları ile mesleki münasebetlerinde, onların bağımsızlığını ihlal etmemeli, kendilerine nezaket göstermeli, onları hastalarına karşı müşkül bir duruma koyabilecek hareketlerden sakınmalıdır. **(Deontoloji Tüzüğü Madde:40)**